

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 01-00-56 /

23.04.2015

ДО
Г-ЖА БОЙКА МАРИНСКА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА
ГРАЖДАНИТЕ В
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

На Ваш № ИВНО-553-16-46 от 02.04.2015г.

С Т А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: *Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, № 554-01-65 от 01.04.2015 г. с вносителки Мариана Георгиева Тодорова и група народни представители*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МАРИНСКА,

Министерство на правосъдието приема, че внесенят законопроект съдържа предложения за промени, които следва принципно да бъдат подкрепени:

Предложеното намаляване на изискванията за инициране на национални референдуми от граждани по отношение на изискуемия брой подписи на граждани с избирателни права – от 200 хил. на 150 хил. за необвързваща инициатива за референдум и от 500 хил. на 300 хил. за обвързваща инициатива – следва да бъде подкрепено по принцип. Практиката по прилагане на закона до този момент, а и сравнителноправното проучване на законодателствата на други държави, съдържа допълнителни аргументи в тази посока.

Следва да се има предвид обаче, че въпреки предложеното намаляване на изискуемия брой подписи, новите изисквания също са относително високи, доколкото съществува изискване за предоставяне на голям брой лични данни (три имена, ЕГН, постоянен или настоящ адрес), предвид и краткия срок за тяхното събиране – 3 месеца. За сравнение, моделът на пряка демокрация в Швейцария (сравнима по население с България) предвижда 100 хил. граждани да могат да инициират референдум за промени в конституцията като подписите се събират за 18 месеца и няма изискване за кворум за валидност. Съществува и възможност 50 хил. граждани да инициират референдум за произнасяне по приет от парламента закон като в този случай подписите се събират за 3 месеца.

По отношение на предложението за намаляване на кворума за валидност на референдума на 40 % от избирателния корпус следва да се отчитат стандартите и препоръките на Венецианската комисия на Съвета на Европа (*Кодекс на добрите практики за референдуми*, Страсбург, Март 2007, CDL-AD(2007)008), според които въвеждането на кворуми има като цяло негативен ефект върху пряката демокрация, тъй като вместо да стимулира гражданското участие, на практика стимулира бойкота и неучастието. Възприетата от Венецианската комисия препоръка е или изобщо да не се предвиждат кворуми за валидност, а в случай, че се предвиждат, те да са фиксирани към един нисък праг (20-25%). В този смисъл, предложеният фиксиран кворум от 40%, макар да е по-добро законодателно разрешение от съществуващото в момента, все още е твърде висок и би имал по-скоро възпиращ ефект.

С уважение,

МИНИСТЪР:

ХРИСТО

